

Havs- och kustplanering – hösten 2017

Nyheter, tips och goda exempel

De tre samordnande länsstyrelserna vill med detta brev informera om länsstyrelsernas arbete med den statliga havsplaneringen, den kommunala planeringen av kust och hav och andra intressanta initiativ med bäring på havs- och kustplanering.

NATIONELLT

I februari börjar samrådet om Sveriges första havsplaner

Mellan 15 februari och 15 augusti nästa år har du möjlighet att tycka till om Sveriges första havsplaner. Då inleder Havs- och vattenmyndigheten (HaV)

samråd med kommuner, regionala organ, myndigheter, bransch- och intresseorganisationer. Även våra grannländer ska få chans att komma med synpunkter.

Vi på länsstyrelserna håller i samrådet med kustkommuner och regionala organ, på uppdrag av HaV.

– Vi hoppas att så många som möjligt tar chansen att tycka till om förslagen. Under samrådet finns goda möjligheter att påverka de slutliga havsplanerna, säger Robert Dobak på Länsstyrelsen i Kalmar som samordnar havsplaneringen i Östersjöns havsplanområde.

HaV leder havsplaneringen som ska mynna ut i tre havsplaner: en för Västerhavet, en för Östersjön och en för Bottniska viken.

Havsplanerna blir bättre om det blir känt vilka kommunala och regionala anspråk som finns i havet, möjliga intressekonflikter och framtida utvecklingsplaner. Det är bra om både politiker och tjänstemän inom plan, miljö och näringsliv deltar i samrådet.

Redan i december 2016 presenterade HaV tidiga utkast till de tre havsplanerna. Under våren förde länsstyrelserna dialog med kustkommuner och andra för att hjälpa HaV att få in [tidiga synpunkter](#).

Samrådsmaterialet som skickas ut till berörda den 15 februari består av plankarta, planbeskrivning och tillhörande preliminär miljökonsekvensbeskrivning. Berörda parter kan komma in med synpunkter fram till den 15 augusti 2018.

Innan de slutliga förslagen lämnas vidare till regeringen kommer ett granskningskede att äga rum, preliminärt vintern 2018/våren 2019. Regeringen tar beslut om havsplanerna senast 2021. Havsplanerna ska bidra till en hållbar användning av våra hav och ge vägledning vid planering och tillståndsprovning. Mer information om samrådet kommer under hösten. [Läs mer om havsplaneringsprocessen](#).

Återkoppling dialogfasen

HaV har sammanställt de grova dragen i synpunkterna som framkom under dialogskedet för de tidiga utkasterna i början av 2017. Många bra synpunkter lämnades in som gällde allt från plankartornas utformning till texternas innehåll och principerna för hur havsplanen är tänkt att fungera.

[Sammanställningen finns här](#).

KOMPIS-projekt i Sverige – en överblick

KOMPIS, kommunal planering i statlig samverkan, ska hjälpa kommuner igång med den fysiska planeringen av kust och hav samt underlätta möjligheten att bidra i den statliga havsplaneringen. Just nu finns en nyligen uppdaterad sammanställning över samtliga KOMPIS-projekt i Sverige, kort om vad de har för projektupplägg samt kontaktuppgifter tillgänglig. [Sammanställningen finns här](#).

Kontakt:

Ingela Isaksson, 010-224 48 71, Länsstyrelsen Västra Götaland,
Robert Dobak, 010-223 84 70, Länsstyrelsen Kalmar
Karin Andersson, 0611-34 93 10, Länsstyrelsen Västernorrland

Många KOMPIS-projekt har sammanställt och vidareutvecklat planeringsunderlag utifrån sina behov. För att hitta rätt i geodata-djungeln finns en nationell lathund med en lista över de viktigaste planeringsunderlagen och länkar till var de finns att hämta.

[Lathunden \(se högerbox "GIS i havsplanering"\)](#)

I skrivande stund är det osäkert om det blir en fortsättning på KOMPIS under 2018, men HaV hoppas att det ska finnas utrymme även i den kommande budgeten för 2018. KOMPIS-bidragen kommer då (precis som tidigare) att kunna sökas hos länsstyrelserna.

Startmöte om Boverkets vägledning för kommunal kust- och havsplanering

Boverket ska ta fram en vägledning för den kommunala kust- och havsplaneringen. I september bjöd Boverket in till ett första möte med en referensgrupp som ska följa arbetet med vägledningen. Gruppen består av representanter för kustkommuner i de tre havsplaneringsområdena Västerhavet, Östersjön och Bottniska viken, de tre samordnande länsstyrelserna (Västra Götaland, Kalmar och Västernorrland) samt Havs- och vattenmyndigheten. Boverkets vägledning är en av åtgärderna i Havs- och vattenmyndighetens åtgärdsprogram för Nordsjön och Östersjön. Åtgärdsprogrammet har tagits fram med stöd av Havsmiljöförordningen och beskriver vilka insatser som behöver göras för att Sverige ska följa miljö kvalitetsnormerna för havet. Boverket kommer att presentera det färdiga materialet under hösten 2018 på sin webbsida.

BalticSCOPE har avslutats

[Baltic SCOPE](#), ett samarbete mellan ansvariga havsplaneringsmyndigheter i Sverige, Danmark, Tyskland, Polen, Lettland och Estland är avslutat. Projektet har tagit fram rapporter och underlag som har samlats på projektets hemsida. Är du intresserad av hur

samarbetet i Östersjön fungerar finns det material på hemsidan. [Slutrapporterna finns tillgängliga här.](#)

Sverige och Fiji värdar för FN-konferens om havet

Genom de globala målen och Agenda 2030 har världens länder åtagit sig att skapa en hållbar utveckling för kommande generationer. Den 5-9 juni stod Sverige och Fiji värdar för en konferens i New York, där havsfrågan för första gången lyftes i sin helhet i FN:s generalförsamling. Konferensen fokuserade på lösningar och var en mötesplats för alla viktiga aktörer. Resultatet blev 1 300 frivilliga åtaganden från länder, företag, organisationer och andra. Åtagandena handlar om allt ifrån att minska plasten i havet till att stoppa illegalt fiska och stärka skyddet av havsmiljöer. Havsfrågan har nu tagit steget från att vara ett område för havs- och fiskeexperter till att handla om vår överlevnad, inte minst för små ö-nationer och de minst utvecklade länderna.

[Läs mer om havskonferensen](#)

BOTTNISKA VIKEN

Jämställdhet i praktiken

Botnia / Atlantica-programmet stöder projekt i Finland, Sverige och Norge med medel ur den Europeiska regionala utvecklingsfonden. Årets

konferens vände sig till beviljade projekt inom programmet, på land och till havs, och gav fördjupade kunskaper i jämställdhet kopplat till näringslivsutveckling. Konkreta tips på hur vi kan bli bättre på jämställdhetsintegrering i våra interna arbetsprocesser samt vår externa kommunikation gavs också under dagen.

[Här kan du läsa om arbetet med jämställdhetsintegrering.](#)

Oljebekämpningsberedskap i Kvarkens havsområde

SeaGIS 2.0 har sammanställt en rapport om oljebekämpningsberedskap som ska skickas på remiss. I rapporten beskrivs vilka resurser som finns tillgängliga för att bekämpa ett oljeutsläpp på båda sidorna om Bottniska viken, bland annat en gemensam prioriteringsmodell som pekar ut vilka områden som behöver prioriteras vid en eventuell räddningsinsats. Nu sker en avstämning för att kontrollera att informationen är korrekt och att prioriteringsmodellen känns rätt. [Rapporten finns här.](#)

Träff om marina underlag i södra Bottenhavet

Välkommen till en träff om marina underlag i Uppsala och Gävleborgs län den 25 oktober 2017! Syftet med mötet är att öka samverkan och kunskapen om vad som finns och vad som är på gång kring underlag för förvaltning och planering av kust- och havsområden med fokus på södra Bottenhavet. [Mer information om träffen finns här.](#)

Skellefteå kommun kust- och havsplanerar

Skellefteå kommun har under 2016 och 2017, arbetat med att både ta fram underlag men även formulera målbilder och riktlinjer för hur man ska arbeta med kust- och havsplanering nu och i framtiden. Jonna Lidström jobbar som havsplanerare på kommunen och berättar;

”Vi har på kommunen blivit överraskade över att det gått att få fram så mycket om kommunens havsområde och över att det finns så många möjligheter för framtiden. Projektet har därmed varit lite av en ögonöppnare och planen kommer nog att vara till mer nytta än vad vi hade trott från början. Samtidigt tror jag inte att någon av oss är helt på det klara med hur planen verkligen kommer att användas, hur många

som kommer läsa den och ha nytta av den. Det kommer bli intressant att se hur den kan användas i praktiken.”

Nu är KOMPIS projektet snart till ända men kust- och havsplaneringen fortsätter. Snart kommer Skellefteå börja skissa på en plankarta. Jonna jämför med annat planarbete; ”Det har egentligen inte funnits något särskilt fokus, utan vi har jobbat väldigt brett för att få med alla de intressen som finns i havsområdet. En skillnad från tidigare planprocesser är att vi försökt lyfta in ekosystemtjänsterna väldigt tidigt, så att värderingarna av dem verkligen återspeglas i målbilder och riktlinjer.”

ÖSTERSJÖN

KOMPIS-projekt

I Blekinge har det interkommunala samarbetsprojektet avverkat ett antal möten med olika tematiska inriktningar. För mer information om upplägget,

se [Karlskrona kommuns hemsida.](#)

Havsbaserad vindkraft i Kalmarsund

Vattenfall Vindkraft AB har hos Mark- och miljödomstolen i Växjö ansökt om förlängd tid för igångsättande av en vindkraftspark. Motivet för ansökan om förlängning var att det för närvarande är olönsamt ur ekonomisk synvinkel att anlägga en vindkraftspark i havet. Mark- och miljödomstolen anser dock att enbart förändrade ekonomiska förutsättningar inte utgör skäl för förlängning av befintliga tillstånd. Domen med mål nr M 4999-16 meddelades den 23 augusti av Växjö tingsrätt/Mark- och miljödomstolen.

VÄSTERHAVET

Två nya KOMPIS-projekt får dela på en miljon:

-Orust och Tjörn får specialuppdrag

Kommunerna Orust och Tjörn får 750 000 kronor i KOMPIS-bidrag för att ta

fram ett planprogram för kust och hav. Planprogrammet blir ett tillägg till kommunernas översiktsplaner. I samarbete med Länsstyrelsen i Västra Götaland ska projektet ta fram förslag till angreppssätt på någon eller några frågor som är generella för kommuner som ska börja kust- och havsplanera. Detta arbete beräknas vara klart sommaren 2018. Resultatet ska kunna användas även av andra kustkommuner i deras planering.

-svensk/norskt samarbete

Gränskommunerna i Svinesundsområdet har fått KOMPIS-pengar för att beskriva likheter och skillnader i ländernas planering av havet. Svinesundskommittén – ett mångårigt samarbete mellan Sverige och Norge – driver projektet som är en länk i en kedja av aktiviteter som gjorts under det senaste decenniet. Målet är att det ska bli lättare att börja med konkreta planeringsinsatser på kommunnivå. Förhoppningen är att projektet också ska göra det lättare att etablera mer långsiktiga samarbetsformer kring kust- och havsplanering. På den svenska sidan deltar Tanums och Strömstads kommuner i projektet.

[Läs mer om de två nya KOMPIS-projekten](#)

KOMPIS-pengar har finansierat rapport med underlag för kommunal havsplanering

Varbergs kommun har med stöd AquaBiota Water Research tagit fram en rapport med underlag för kommunal havsplanering.

Rapporten har finansierats med stöd av KOMPIS-bidrag.

[Rapporten "Underlag för kommunal havsplanering i Varbergs kommun"](#)